

LBPIS

Ragnar Jónasson

Ceața

Titlul original: *Mistur*

We know
books

Copyright © Ragnar Jónasson 2017

Published by agreement with Copenhagen Literary Agency ApS, Copenhagen.

Romanian edition published by arrangement with Agenția Literară Livia Stoia

Copyright © CRIME SCENE PRESS, 2025 pentru această ediție.

Toate drepturile rezervate, inclusiv dreptul de a reproduce fragmente din carte.

CRIME SCENE PRESS

Piața Presei Libere nr. 1

e-mail: redactia@crimescenepress.ro

tel.: 021.317.91.37; 021.317.91.42; fax.: 021.317.91.43

www.crimescenepress.ro

CRIME SCENE PRESS

Director editorial: GEORGE ARION

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

JÓNASSON, RAGNAR

Ceața / Ragnar Jónasson ; trad. de George Arion Jr. - București : Crime
Scene Press, 2025

ISBN 978-630-6542-86-4

I. Arion, George, jr. (trad.)

821.113.3

Coperta: ALEXANDRA BARDAN

Redactor: ALEXANDRU ARION

Corectură: RUXANDRA MANUELA ARION

Tehnoredactor: LAURA TIBĂR

Bun de tipar: mai 2025

Tipărit în România

Orice reproducere, totală sau parțială, a acestei lucrări, fără acordul scris al editorului, este strict interzisă și se pedepsește conform Legii dreptului de autor.

Ragnar Jónasson

Ceața

traducere de George Arion Jr.

CRIME SCENE PRESS
2025

I

Sfârșit.

Erla își puse jos cartea și se lăsă pe spate în fotoliul vechi și subred, oftând.

Habar nu avea cât e ceasul. Pendula din salon nu mai funcționa de ceva vreme – de fapt, trebuie să fi trecut câțiva ani. Nu știa cum să o repare singuri și era atât de grea și incomod de umblat cu ea încât nu se gândiseră niciodată la modul serios să o târască până la vechiul jeep și s-o ducă pe drumul lung și accidentat până în sat. Nici măcar nu erau siguri că încăpea în mașină sau că în sat avea cineva priceperea necesară să repare un mecanism atât de vechi. Așa că rămăsese pe loc, redusă la statutul de ornament. Pendula aparținuse bunicului lui Einar, soțul ei. Povestea spunea că o adusese cu el din Danemarca, unde studiasse la facultatea de agronomie înainte să revină acasă și să preia ferma. Asta se așteptase de la el, după cum spunea Einar. Mai târziu fusese rândul tatălui său, înainte ca, în cele din urmă, ștafeta să ajungă la Einar însuși. Bunicul lui era mort de mult, la fel și tatăl lui – oarecum înainte să-i fi venit vremea. Să faci agricultură în locul ăsta – chiar și numai să viețuiești în locul ăsta – impunea un anume preț mintal și fizic.

Deveni conștientă că era un frig crunt. Sigur, era de așteptat în perioada aceea a anului. Casa își arăta vârsta, iar când vân-

ful sufla dintr-o anumită direcție, în unele camere singurul mod de a-ți ține de cald era să te înfofolești într-o pătură groasă, așa cum făcuse ea acum. Pătura îi acoperea confortabil corpul, dar mâinile, care îi ieșeau de sub ea, erau atât de reci încât îi venea greu să întoarcă paginile. Totuși, îndurase. Cititul îi oferea mai multă plăcere decât orice altceva. O carte bună putea să o poarte undeva departe, într-o altă lume, într-o altă țară, într-o altă cultură, unde clima era mai călduroasă și viața mai ușoară. Asta nu însemna că ar fi fost nerecunoscătoare sau nemulțumită cu ferma sau poziționarea ei, nu tocmai. În definitiv, era casa familiei lui Einar, deci singurul lucru pe care-l puteai face era să strângi din dinți și să te folosești la maximum de ea. Crescând în Reykjavík după război, Erla nu visase niciodată să devină soția unui fermier din podișurile sălbatice ale Islandei, dar, când îl întâlnește, Einar o fermecase din prima. Apoi, când ei aveau încă douăzeci și ceva de ani, apăruse Anna.

Se gândi la Anna, a cărei casă era într-o stare ceva mai bună decât a lor. Fusese construită mult mai de curând, la nu prea mare depărtare de locuința lor, inițial ca pensiune pentru arendași. Totuși, distanța aceea însemna faptul că nu puteau trece unii pe la alții când vremea era așa neprielnică, sau cel puțin nu fără dificultăți considerabile. De obicei Einar lăsa jeepul să se odihnească în cele mai aspre luni de iarnă, pentru că nici măcar cu tracțiune 4x4, cauciucuri cu ținte și lanțuri nu aveai sorți de izbândă când începea să ningă cu adevărat, zile în șir. În condițiile acelea era mai simplu să te deplasezi pe jos sau pe schiuri de fond, deci era un noroc faptul că și ea, și Einar erau schiori competenți. Ar fi fost distractiv să aibă ocazia să schieze mai des – chiar și de numai câteva ori – ca să-și încerce abilitățile pe părții ca lumea, însă nu prea existase mult timp pentru genul acesta de lucruri. Mereu fuseseră și strâmtorați cu banii. Ferma aproape că-și acoperea cheltuielile, dar nu-și puteau permite să cheltuiască prea

mult pe distracții sau pe călătorii. Discutau rareori despre asta. Acum – ca întotdeauna – obiectivul era să ajungă la liman, să țină ferma în funcțiune, și profitabilă, dacă era posibil. Ea știa că pentru Einar era în joc onoarea familiei. Luase pe umeri o grea povară ancestrală, iar strămoșii lui erau ca o prezență nevăzută, veghindu-l veșnic din aripile clădirii.

Bunicul lui, Einar Einarsson întâiul, stătea cu ochii pe ei din cea mai veche parte a casei, unde stătea Erla acum – clădirea originală din cherestea pe care o construisese „cu mâinile, sângele, sudoarea și lacrimile lui”, după cum se exprimase cândva soțul ei. Tatăl lui Einar, Einar Einarsson al doilea, prezida asupra spațiului pe care Erla îl numea aripa nouă, anexa de beton care găzduia acum dormitoarele și care fusese construită când soțul ei, Einar Einarsson al treilea, era copil.

Erla nu simțea aceeași considerație față de înaintașii ei. Îi pomenea rareori. Părinții ei, care erau divorțați, locuiau în sud, iar cu cele trei surori ale ei nu se vedea deloc. Bineînțeles, distanța juca și ea un rol, dar adevărul era că familia nu fusese niciodată așa apropiată. După despărțirea părinților, surorile ei nu se mai chinuseră să păstreze legătura, iar întâlnirile în familie erau puține și rare. Erla nu vărsa prea multe lacrimi din cauza asta. Ar fi fost frumos să aibă o rețea de sprijin pe care să se poată baza, dar în loc de asta devenise membră a familiei lui Einar și se concentra să cultive relația cu ei.

Nu s-a dat jos din fotoliu. Încă nu avea energia să se ridice. În definitiv, nu avea unde să meargă decât în pat și voia să mai stea trează un pic, bucurându-se de liniște și pace. Einar adormise cu câteva ceasuri înainte. Pentru el era o virtute să se trezească devreme și, oricum, trebuia să dea de mâncare oilor. Însă în această perioadă a anului, chiar înainte de Crăciun, cu zilele cele mai scurte, Erla nu vedea niciun motiv omenesc să se târască jos din pat la prima oră, când încă era întuneric beznă. Nu se lumina

decât de pe la unsprezece și, în opinia ei, pentru luna decembrie aceea era oricum o oră matinală la care să se trezească. De-a lungul timpului cei doi învățaseră să nu se certe din cauza unor subiecte așa mărunte ca ora de trezire. Nu era ca și cum aveau parte de mulți oaspeți pe acolo, așa că nu aveau de ales decât să se înțeleagă între ei. Și încă se iubeau, poate nu chiar ca la început, când se cunoscuseră prima dată, însă iubirea lor se maturizase pe măsură ce relația lor devenise mai profundă.

Erla regreta cumva că devorase cartea atât de repede – mai bine ar fi tras de ea încă puțin. Ultima oară când se duseseră cu mașina împreună în sat împrumutase de la bibliotecă cincisprezece romane, un număr care depășea limita, însă avea ea un aranjament special, cum era și firesc în condițiile date. I se dădea voie și să păstreze cărțile peste perioada obișnuită, câteodată preț de două sau chiar trei luni, când vremea era foarte urâtă. Acum, însă, le citise pe toate cincisprezece – acela era ultimul. Le terminase neobișnuit de repede, deși numai Dumnezeu știa când avea să mai ajungă la bibliotecă. N-ar fi fost corect să-l roage pe Einar să-i mai aducă niște cărți când se dusese cu schiurile în sat acum câteva zile, pentru că l-ar fi împovărat prea tare. O copleși sentimentul familiar de vid care o năpădea ori de câte ori rămânea fără ceva și știa că nu are nicio posibilitate să facă rost de mai mult. Era blocată acolo. Ideea de „vid” nu făcea dreptate senzației – ar fi fost mai corect să spună că se simțea aproape prizonieră în sălbăticia aceea.

Însă la fermă era interzis să se pomenească ceva despre claustrofobie. Era un sentiment pe care trebuie să-l ignore, pentru că altfel, în scurt timp, ar fi devenit de nesuportat.

Sufocant...

Da, chiar fusese o carte bună, cea mai bună dintre cele cincisprezece, însă nu îndeajuns de bună încât să o recitească imediat.

Citise și toate celelalte cărți ale lor, cele pe care ori le cumpăraseră, ori le moșteniseră odată cu casa – pe unele chiar de mai multe ori.

Privirea i se opri asupra bradului din colțul salonului. Pentru prima oară Einar depusese puțin efort să aleagă un exemplar frumos. Mirosul parfumat care umplea micuța încăpere era o amintire plăcută că se apropia Crăciunul. De sărbători se străduiau întotdeauna din răspuțeri să alunge întunericul, chiar și pentru scurt timp, transformându-și izolarea într-o solitudine binevenită. Erla se bucura la gândul că în timpul sezonului de pace și odihnă de la muncile lor urmau să fie lăsați complet singuri, la propriu, pentru că nimeni nu ar fi ajuns până acolo pe zăpadă decât dacă ar fi fost foarte hotărât. Și, deocamdată, așa ceva nu se întâmplase.

Bradul nu fusese încă decorat. Era tradiție de familie să facă asta în 23 decembrie, de praznicul Sf. Thorlákur, însă câteva pachete erau deja aranjate sub el. Nu avea rost să ascundă cadourile unul de celălalt, pentru că fuseseră cumpărate cu mult înainte. La urma urmei, nu era ca și cum ar fi putut da fuga la magazin în Ajun ca să cumpere ceva de care uitaseră, cum ar fi niște cadouri de ultim moment sau smântână pentru sos.

Sub brad erau cărți, știa asta sigur, și era teribil de tentant să deschidă una mai devreme. Einar îi dăruia întotdeauna măcar două romane, iar lucrul pe care ea îl aștepta cel mai mult în fiecare Crăciun era să descopere titlurile, apoi să se cuibărească în fotoliu cu o cutie de bomboane de ciocolată și o băutură tradițională din malț ca să citească până târziu în noapte. Toate pregătirile erau făcute. Cutia de bomboane se afla nedesfăcută pe masa din sufragerie. Băutura din malț și portocale era în cămară și nimeni nu avea voie să se atingă de ea până la începerea festivităților care, conform tradiției din Islanda, avea loc la 6 seara în ziua de 24, când băteau clopotele pentru slujba de Crăciun. Era de la sine înțeles că la cina de Crăciun urmau să mănânce preparatul tradițional cu

carne de oaie afumată – *hangikjöt* – în seara de 24. La fel ca anul trecut, și ca în anul dinainte; ca în fiecare an...

Erla se ridică, ușor țeapănă, simțind frigul lovindu-i pielea când ieși din coconul ei cald. Când se apropie de fereastra din salon, trase perdeaua și privi în întuneric. Ninge – însă deja știa asta. Acolo, iarna ninge mereu. La ce altceva să se aștepte în Islanda, când locuiau atât de adânc în continent, la o asemenea altitudine față de nivelul mării? Zâmbi strâmb. Țsta nu era un spațiu pentru oameni, nu în perioada aceea a anului. Încăpățănarea strămoșilor lui Einar era admirabilă, în felul ei, dar acum Erla se simțea pedepsită pentru deciziile lor. Din pricina acestor decizii, ea era blocată acum în locul acela.

Ferma trebuia păstrată funcțională, cu orice preț. Nu că ar fi vrut să se plângă – bineînțeles că nu. Câteva ferme din cartier – dacă putea numi cartier o asemenea zonă întinsă și slab populată – fuseseră abandonate în ultimii zece ani, iar reacția lui Einar fusese de fiecare dată aceeași: îi blestema pe cei care se mutau, pentru lașitatea de a renunța atât de repede. Și, oricum, dacă renunțau la fermă, din ce își câștigau pâinea? Nu aveau de unde ști sigur că pământul avea vreo valoare dacă intenționau să-l vândă, iar pe acolo situația cu alte slujbe era cam subțire. Ea pur și simplu nu și-l putea imagina pe Einar dispus să lucreze pentru altcineva după ce fusese propriul său stăpân mare parte din viață.

– Erla! îl auzi chemând-o din dormitor, cu glas răgușit.

Era convinsă că mai devreme îl auzise sforăind.

– De ce nu vii la culcare?

– Vin acum, zise ea.

Stinse lampa din salon, apoi suflă în lumânarea pe care o aprinsese pe masa de lângă ea ca să-și creeze o atmosferă intimă cât citea.

Einar își aprinsese lumina din dormitor. Era întins pe partea lui de pat, o ființă a obișnuinței: avea pe noptieră paharul de apă,

ceasul deșteptător și un roman de Laxness. Erla îl cunoștea suficient de bine încât să-și dea seama că dădea bine să aibă pe noptieră un clasic ca Laxness, deși în realitate seara nu prea avea spor la el. Aveau majoritatea lucrărilor lui Halldór Laxness, iar ea le citise și recitise, însă în ultima vreme Einar studiasse cu adevărat numai ziare și reviste vechi, sau articole despre paranormal. Sigur, ziarele lor erau mereu depășite, unele mult mai mult decât altele – în perioada aceea a anului, între exemplare din diferite ziare puteau trece luni întregi. Chiar și așa, își continuau abonamentul la trompeta partidului, ale cărei exemplare se strângeau într-un teanc la poștă până să ajungă ei pe acolo, dar și la câteva periodice, printre care ediția islandeză a *Reader's Digest*.

Cu toate că interesul lui Einar față de actualități era perfect de înțeles, ea nu pricepea nici în ruptul capului atracția față de povești cu fantome sau cărți scrise de vreun medium despre lumea spiritelor, nu în contextul în care trăiau într-un loc bizar ca acela.

Iarna nu trecea nicio zi fără să fie martoră la ceva care să-i dea fiori pe șira spinării. Nu credea în fantome, dar izolarea, liniștea, blestematul de întuneric, toate acestea la un loc amplificau fiecare scârțâit la dușumelei și al pereților, gemetele vântului, tremurul luminilor și umbrelor într-atât de mult încât uneori se întreba dacă nu cumva ar trebui, de fapt, să creadă în fantome – dacă nu cumva acest lucru ar fi făcut viața mai suportabilă.

Stafiile din mintea ei își pierdeau toată puterea de a o înspăimânta numai când se așeza să citească o carte la lumina lumânării, cufundată într-o lume nefamiliară.

Erla se urcă în pat și își căută o poziție comodă. Încercă să aștepte cu nerăbdare dimineța, dar nu era simplu. Voia să fie la fel de încântată de locul acela – de singurătate – pe cât era Einar, însă pur și simplu nu mai reușea să simtă asta. Știa că ziua următoare nu avea să fie cu nimic mai bună, că nu avea să fie prea diferită de ziua care tocmai se încheiase. Crăciunul le aducea o ușoară

variație în rutină, însă nimic altceva. Revelionul era și el doar o zi ca oricare alta, cu toate că și atunci mâncau ceva deosebit, carne de oaie afumată, la fel ca în Ajun, însă nu mai lansaseră artificii de secole. Din moment ce artificiile intrau la categoria obiecte periculoase, erau puse la vânzare doar o perioadă limitată, ceea ce însemna că nu se găseau când ea și Einar făceau călătoria dinaintea Crăciunului până în sat pentru provizii. Asta se întâmpla de obicei în noiembrie, înainte să dea cea mai puternică ninsoare, și erau greu să justifice o călătorie specială în toiul iernii doar ca să cumpere câteva cascade de scânteii și rachete. În plus, amândoi erau de acord că să lanseze artificii în mijlocul pustietății nu prea avea sens – cel puțin așa se exprimase Einar, iar ea îi făcuse pe plac, ca de obicei, deși în adâncul inimii îi era dor de explozia de culoare cu care obișnuiau să întâmpine Anul Nou.

– De ce ești trează așa târziu, scumpo? o întreb el cu blândețe.

Ea zări pe ceasul ei deșteptător că nu era nici ora 11, dar în acest întuneric perpetuu timpul nu prea conta. Trăiau conform propriului ritm, se duceau la culcare mult prea devreme și se trezeau mult prea devreme. Rebeliunea ei tăcută, care consta în a rămâne trează și a citi, nu rezolva nimic.

– Am vrut să-mi termin cartea, răspunse ea. Pur și simplu nu îmi era somn. Și mă întrebam dacă să o sunăm pe Anna să vedem dacă e bine.

Răspunzându-și singură la întrebare, adăugă:

– Dar probabil că e prea târziu s-o mai sunăm acum.

– Pot să sting lumina? întrebă el.

– Da, te rog, zise ea fără tragere de inimă.

El apăsă întrerupătorul și îi învălui întunericul, atât de necompromițător, dar atât de tăcut. Nu se vedea nici măcar o geană de lumină. Ea simțea cum afară zăpada continua să cadă și era convinsă că nu avea să plece nicăieri prea curând. Aceasta era viața pe care și-o creaseră. Nu aveau încotro decât să o îndure.

II

Era trecut de mult de ora 10 seara. Hulda stătea în dreptul ușii, cotrobăind în geantă după cheile casei și înjurând pentru sine. Nu vedea nimic. Becul de deasupra ușii se arsesese, iar lumina felinarelor stradale era prea slabă ca s-o ajute.

Jón îi promisese că o să cumpere un bec nou, dar în mod limpede încă nu apucase să o facă. Acolo, în peninsula Álftanes, erau pe jumătate la țară, departe de luminile puternice ale orașului. I se păruse mereu că e o zonă bună de locuit, dar în ultimele luni deasupra familiei ei atârname un sentiment de tristețe, ca și cum asupra lor s-ar fi abătut un nor care nu mai voia să plece.

În sfârșit, Hulda găsi cheile. Nu voise să apese pe sonerie în eventualitatea în care Jón și Dimma dormeau. Se așteptase să ajungă acasă mai târziu, pentru că ar fi trebuit să lucreze în schimbul de noapte, însă de data aceea lucrurile fuseseră liniștite, așa că Snorri îi dăduse voie să plece mai devreme. Trebuia să recunoască, era destul de perspicace și probabil simțise că acasă la ea lucrurile nu erau tocmai în ordine. Hulda și Jón, soțul ei, lucrau amândoi prea din greu, iar programul lor era departe de a fi convențional. Jón era investitor și angrosist liber de contract și cu toate că, teoretic, asta ar fi trebuit să-i ofere un control considerabil asupra timpului său, în realitate petrecea nenumărate ore închis în biroul lui de acasă sau mergând la întâlniri în oraș. Ori